

ŠVIETIMO PAGALBA PROGIMNAZIJOJE

Tikslas – užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi, sudarant prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui progimnazijoje.

Uždaviniai:

- tobulinti ugdymo(si) procesus, kad mokymosi sunkumų turintys mokiniai įgytų reikiamų įgūdžių;
- sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(-si);
- teikti psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą, telkiant švietimo pagalbos specialistus, mokytojus ir tėvus (globėjus, rūpintojus);
- stiprinti mokinių psichologinį atsparumą ir ugdyti gyvenimo įgūdžius, kuriant saugią ir palankią mokymosi aplinką.

Švietimo pagalba – specialistų teikiama pagalba mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams.

Mokymosi pagalba – mokytojų teikiama pagalba, pritaikant tinkamas mokymo(si) priemones, metodus, užduotis ir kt.

Psichologinė pagalba – mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, psichologinės pagalbos teikėjams bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais ir juos konsultuojant.

Socialinė pagalba – siekimas padėti vaikams geriau adaptuotis mokykloje, visuomenėje, bendruomenėje, racionaliau išnaudoti visas teikiamas galimybes lavintis, mokytis ir augti savarankiškais piliečiais.

Socialinė pedagoginė pagalba – progimnazijos darbuotojų veikla, skirta vaikų auklėjimo ir socialinėms problemoms spręsti.

Specialioji pedagoginė pagalba – pedagoginių priemonių sistema, padedanti užtikrinti veiksmingą specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymą.

Specialioji pagalba – priemonių sistema, padedanti didinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio ugdymosi veiksmingumą.

Mokymosi pagalba gali būti teikiama:

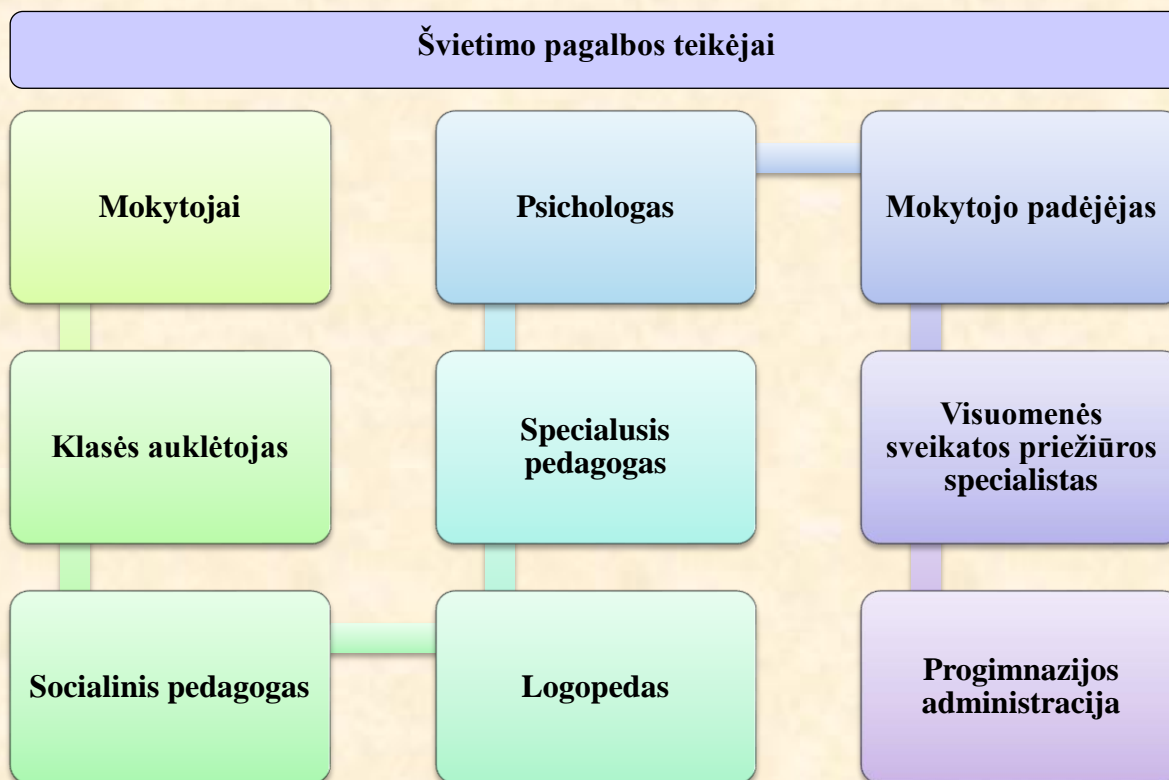
- kilus mokymosi sunkumų,
- adaptaciniu laikotarpiu,
- specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams,
- jei mokinys kurį laiką nelankė mokyklos,
- kai mokinys siekia geresnių mokymosi rezultatų ar realizuoti individualius gebėjimus, polinkius.

Švietimo pagalbos teikimo formos:

- individualus darbas su mokiniu,
- darbas su klase,
- darbas su mokinių grupe,
- darbas su mokinio šeima,
- darbas su progimnazijos bendruomene,
- bendradarbiavimas su socialiniais partneriais.

Švietimo pagalbos teikimo būdai:

- mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) **konsultavimas**;
- **tiriamoji veikla**, siekiant išsiaiškinti ir įvertinti aplinkos poveikį mokiniui, ugdomosi sunkumus, siekiant užtikrinti veiksmingas pagalbos strategijas;
- mokinio ar mokinių grupės ugdymo(si) **diferencijavimas ir individualizavimas**, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabiems, tiek mokymosi problemų turintiems mokiniams;
- **socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas**, ugdant gebėjimus priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, skatinant sveikos gyvensenos įgūdžius;
- **elgesio korekcija**, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;
- **prevencinė veikla**, siekiant užtikrinti mokiniui saugią ugdymosi aplinką bei asmeninių, socialinių ir kitų bendrųjų kompetencijų ugdymąsi, taikant tikslingas priemones ir būdus;
- **tarpininkavimas**, vykdomas siekiant padėti rasti tinkamiausius problemos sprendimo būdus, įgyvendinant vaiko teises ir teisėtus interesus;
- **pagalbos tinklo kūrimas**, vykdomas siekiant užtikrinti kompleksiskai teikiamą pagalbą mokiniui.

Mokytojai:

- siekia išsiaiškinti mokinių poreikius, polinkius, tikslus, interesus, gabumus;
- diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;
- stebi, analizuoja ir laiku identifikuoja kylančius sunkumus ir informuoja klasės auklėtoją, mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus);
- pritaiko dalykų bendrąsias programas SUP turinčių mokinių ugdymui,
- teikia individualią pagalbą per pamoką;
- teikia mokiniams konsultacijas pagal konsultacinių valandų tvarkaraštį;
- siūlo dalykų pasirenkamuosius modulius, padedančius gilinti žinias;
- konsultuoja ruošiantis olimpiadoms ir konkursams.

Klasės auklėtojas:

- siekia pažinti auklėtinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus;
- domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenimą;
- padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas;
- stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(-si);
- informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie išskylančias problemas.

Psichologas:

- stiprina mokinių psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą;
- bendradarbiauja su tėvais (globėjais, rūpintojais), klasių auklėtojais ir mokytojais, nustatydamas mokinio psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, padeda jas spręsti;
- konsultuoja mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus);
- rūpinasi psichologinių krizių prevencija;
- gilina progimnazijos bendruomenės narių žinias apie mokinių problemų sprendimą.

Psichologinė pagalba teikiama su tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu.

Socialinis pedagogas:

- koordinuoja socialinę pedagoginę pagalbą progimnazijoje ir pats ją teikia,
- vertina ir sprendžia problemas, susijusias su įvairiais mokiniams kylančiais sunkumais,
- bendradarbiauja su klasių auklėtojais, kitais specialistais, progimnazijos administracija sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų;
- bendradarbiauja su klasių auklėtojais rūpinantis mokinių socialinių įgūdžių ugdymu;
- teikia pagalbą tėvams (globėjams, rūpintojams) ugdant vaiką (padeda geriau suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, tėvų teises ir pareigas);
- organizuoja prevencinę veiklą.

Logopedas:

- įvertina mokinių kalbos raidos ypatumus, nustato kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus;
- teikia pagalbą mokiniams, turintiems kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų.

Specialusis pedagogas:

- atlieka pedagoginį mokinių vertinimą, nustato mokinių žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ugdymo programoms;
- padeda SUP turintiems mokiniams įsisavinti ugdymo turinį (klasėje ar specialiojo pedagogo kabinete) ir lavina jų sutrikusias funkcijas, atsižvelgdamas į kiekvieno specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio gebėjimus, ugdymosi galimybes, mokymosi ypatumus;
- pataria mokytojams, kaip pritaikyti SUP turintiems mokiniams mokomąją medžiagą ir mokymo priemones, rengti ugdymo programas, pritaikytas ir individualizuotas bendrąsias programas;
- teikia metodinę pagalbą mokytojams, SUP turinčių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir juos konsultuoja SUP turinčių mokinių ugdymo klausimais.

Mokytojo padėjėjas:

- padeda mokiniui įsitraukti į ugdymo veiklą ir pagal galimybes joje dalyvauti;
- padeda vidutinių, didelių ar labai didelių SUP turinčiam mokiniui ar (ir) mokinių grupei atlikti su ugdymusi, savitarna, savitvarka ir maitinimusi susijusias veiklas;
- dirba bendradarbiaudamas su mokytoju, klasės vadovu, specialiuoju pedagogu, psichologu ir kitais specialistais pagal poreikį;
- padeda orientuotis aplinkoje, judėti, tinkamai naudotis ugdymui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis.

Vaiko gerovės komisija:

- teikia informaciją tėvams ir kitiems bendruomenės nariams apie švietimo pagalbos teikimo galimybes mokykloje;
- koordinuoja prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimą,
- analizuoja atskirus atvejus ugdymo proceso metu ir priima sprendimus dėl mokymosi
- svarsto ir organizuoja švietimo programų pritaikymą ir / ar švietimo pagalbos teikimą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;
- teikia rekomendacijas mokytojams, klasės auklėtojams dėl ugdymo koregavimo;
- gavus tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą, atlieka pirminį vaikų specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių ugdymo(si) procese, įvertinimą, prireikus kreipiasi į pedagoginę psichologinę ar švietimo pagalbos tarnybą dėl vaikų specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo, specialiojo ugdymo ir (ar) švietimo pagalbos jiems skyrimo;
- inicijuoja vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės skyrimą, vaiko minimalios priežiūros priemonės pakeitimą, pratęsimą ar panaikinimą teisės aktų nustatyta tvarka.

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas:

- konsultuoja mokinius, kaip saugoti ir stiprinti sveikatą;
- bendradarbiauja su mokytojais, mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais) sveikatos priežiūros klausimais.

Tėvai:

- domisi vaiko pasiekimais ir gyvenimu mokykloje;
- pagal galimybes padeda vaikui atliekant namų darbus;
- vaikui susidūrus su didesniais mokymosi sunkumais, bendradarbiauja su mokytojais, klasės auklėtoju ir švietimo pagalbos specialistais, atsižvelgia į jų rekomendacijas;
- dalyvauja mokyklos organizuojamuose mokymosi pagalbai skirtuose renginiuose ir kitose veiklose.

Mokyklos administracija:

- vykdo mokinių ugdymosi pasiekimų stebėseną;
- bendradarbiauja su mokytojais, klasių auklėtojais, švietimo pagalbos specialistais, mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) mokymosi pagalbos teikimo klausimais.

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO EILIŠKUMAS

I PAKOPA

Mokytojas

Tėvai informuojami e.dienyne skiltyje *Pastabos/pagyrimai* ir /ar žinute e. dienyne, telefonu.

II PAKOPA

Klasės auklėtojas

Tėvai informuojami žinute e.dienyne, telefonu arba kviečiami atvykti.

III PAKOPA

Pagalbos specialistai (socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, psichologas)

Tėvai informuojami žinute e.dienyne, telefonu arba esant būtinybei kviečiami atvykti

IV PAKOPA

Progimnazijos administracija

Pokalbis su tėvais

V PAKOPA

Vaiko gerovės komisija

Tėvai kviečiami atvykti į posėdį

VI PAKOPA

Kitos institucijos

(policija, savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinavimo skyrius, VGK, Vaiko teisių apsaugos tarnyba, Vilniaus PPT ir kt.)

Tėvai informuojami apie galimą informacijos teikimą kitoms institucijoms